

Aan de Minister van Economische Zaken

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie

Datum
26 juni 2025

Kenmerk
DGBI / 99741499

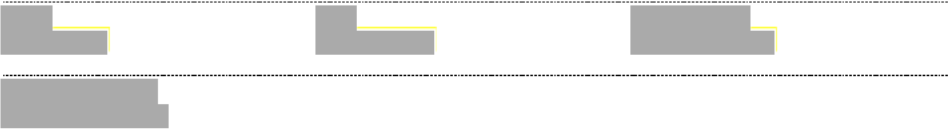
Kopie aan

Bijlage(n)
1. Kamerbrief
2. Evaluatie GO-regeling

nota
TER BESLISSING

Kamerbrief voortgang kabinetsreactie Dialogic-
onderzoek naar het stimuleren van risicodragend
kapitaal voor mkb en startups + GO-evaluatie

Parafenroute

Mede namens de staatssecretaris van Financiën (Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane)

Aanleiding

Naar aanleiding van de moties De Jong c.s.¹ en Van der Graaf & Stoffer² is toegezegd³ de Kamer voor de zomer te informeren over de kabinetsreactie op een onderzoek van Dialogic naar een fiscale durfkapitaalregeling en een achtergesteld leningenfonds. Voorliggende brief geeft een update over de voortgang van de kabinetsreactie. Daarnaast is de evaluatie van de Garantie Ondernemingsfinanciering (GO) afgerond.

Advies

Het advies is om akkoord te gaan met het verzenden van bijgevoegde Kamerbrief voor het zomerreces.

Kernpunten

1). *Kabinetsreactie onderzoek naar stimuleren risicodragend kapitaal mkb en startups*⁴

- Naar aanleiding van de moties De Jong c.s. en Van der Graaf & Stoffer heeft onderzoeksbureau Dialogic onderzoek gedaan naar het nut en de noodzaak van een fiscale durfkapitaalregeling voor particuliere investeerders (waaronder business angels) en van een achtergesteld leningenfonds voor het brede mkb. Dit onderzoek is uitgevoerd in

¹ Motie-De Jong c.s., Kamerstuk II 2023/2024, 32 637, nr. 580.

² Motie-Van der Graaf en Stoffer, Kamerstuk II 2023/2024, 36 410, nr. 63

³ Kamerstuk II 2024/25, 32 637 en 33 009, nr. 671 (Brief van de minister van Economische Zaken).

⁴ Politiek krachtenveld: motie De Jong (D66) is mede-ingediend door Graus (PVV), Amhaouch (CDA) en Van Strien (VVD). Van der Graaf was Kamerlid namens de ChristenUnie, Stoffer is Kamerlid namens de SGP.

Ontvangen BBR

opdracht van het ministerie van Economische Zaken in samenwerking met het ministerie van Financiën.

- Het onderzoek is op 8 april 2025 aan de Kamer gestuurd met de toezegging om voor de zomer met een kabinetsreactie te komen. Dit doet u middels voorliggende brief, mede namens de demissionair staatssecretaris van Financiën (Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane).
- Nadat het onderzoek met de Kamer gedeeld was, is een motie van de leden Dassen en Martens-America⁵ aangenomen. Daarin werd de regering verzocht om varianten en opties voor een fiscale stimuleringsregeling gericht op startups te verkennen.
- U informeert de Kamer dat deze motie, vanwege de nauwe inhoudelijke samenhang met het rapport, wordt meegenomen in de kabinetsreactie. Daarmee is oplevering voor de zomer echter niet haalbaar. U zegt daarom toe uiterlijk eind dit jaar een kabinetsreactie aan de Kamer te sturen.

2). GO-evaluatie

- De GO-evaluatie staat los van het onderzoek van Dialogic, maar omdat beide trajecten kort na elkaar zijn afgerond, wordt de gelegenheid benut om de documenten gelijktijdig aan de Kamer te sturen. Deze evaluatie dient binnen zes weken na afronding met de Kamer gedeeld te worden.
- De GO-regeling voorziet in 50% staatsgarantie op bancaire leningen vanaf € 1,5 mln tot € 150 mln per onderneming.
- Zoals gebruikelijk is bij financieringsregelingen wordt de GO elke 5 jaar geëvalueerd. Recentelijk is de evaluatie over de periode 2019-2023 afgerond. Deze werd uitgevoerd door onderzoeksbureaus SEO en Dialogic.
- Met uw akkoord zullen we middels bijgevoegde brief het onderzoek aan de Kamer aanbieden. Tevens vermelden we in de brief dat u voor het einde van het jaar de Kamer informeert over de wijze waarop opvolging wordt geven aan de aanbevelingen in de evaluatie.
- Naast de reguliere GO-regeling werden ook de GO-corona en de GO Energie Transitie Financieringsfaciliteit (GO-ETFF) regelingen geëvalueerd. De GO-corona was een variant van de GO-regeling die is ingezet tijdens de coronacrisis en liep af in 2022. De GO-ETFF was een pilot waarmee getracht werd bij te dragen aan de energietransitie en liep van 2017 tot 2020.
- De evaluatie constateert een beperkte doeltreffendheid van de GO. Dit wordt voornamelijk toegeschreven aan het lage gebruik van de regeling. De cumulatieve opbrengsten van de GO-regeling zijn hoger dan de cumulatieve kosten. Daarmee is de doelmatigheid van de regeling hoog.

Toelichting

Vervolg samenvatting van de resultaten evaluatie GO:

Aanbeveling reguliere GO

- Om de doeltreffendheid en doelmatigheid te verhogen zijn er enkele aanbevelingen gedaan in het onderzoeksrapport:
 1. De regeling laten zoals hij is maar wel administratief vereenvoudigen.
 2. De regeling handhaven en de toegang verruimen, breder dan enkel banken en verzekeraars.

⁵ Motie Dassen en Martens-America, Kamerstuk II 2024/2025, 21 501-30, nr. 642.

3. Er een crisisinstrument van te maken door deze specifiek te richten op crisissituaties.
 4. Of een combinatie van bovenstaande opties. Waarbij optie twee en drie het meest voor de hand liggen.
- Als laatste benadrukt het rapport dat het abrupt stoppen met de GO niet mogelijk is. Er zijn verplichtingen die over een langere tijd doorlopen en beheerd dienen te worden.

GO-C

- Voor de GO-C was er een gemiddelde doeltreffendheid omdat de regeling beperkt werd gebruikt, vooral afgezet tegen het verwachte gebruik. De doelmatigheid is hoog omdat, net als bij de reguliere GO, de opbrengsten hoger zijn dan de opbrengsten. De GO-C regeling is sinds juni 2022 gesloten.

GO ETFF

- De GO-ETFF kende tot slot een lage doeltreffend en doelmatigheid. Het gebruik was dan ook zeer beperkt. Ook de kosten liggen vermoedelijk hoger dan de opbrengsten al ontbreekt daarvoor (nog) de data gezien de GO-ETFF een inmiddels ook geruime tijd afgesloten pilot betreft die plaatsvond in de periode 2017-2020.